Dosarul nr. 2a-18/23 Judecător: Livia Mitrofan
2-13120319-02-2a-04012023

D E C I Z I E

09 noiembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Ion Secrieru

Judecătorii Vitalie Cotorobai și Marina Anton

Grefier Ecaterina Mihailov

examinând în ședință publică apelul declarat de *****în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de depusă de către Ursu Nicolae, Ursu Silvia către *****, Ursu Larisa, intervenienți accesorii Primarul General al mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații funciare cu privire la anularea refuzurilor la transmiterea hotarelor în natură și pentru construcția gardului capital, obligarea înlăturării obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate și repararea prejudiciului moral, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 octombrie 2022, acțiunea a fost admisă parțial.

c o n s t a t ă:

La data de 07 mai 2013, Ursu Nicolae a depus cerere de chemare în judecată către *****, Ursu Radu și Consiliul mun. Chișinău prin care a solicitat a recunoaște neîntemeiate refuzurile lui ***** și Ursu Radu la construcția gardului capital pe perimetrul lotului de teren deținut de Ursu Nicolae și a drumului de acces, a suplini acordul cet. ***** Sava la construcția gardului pe perimetrul terenului atribuit prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/35-9 din 17.09.2012, a suplini acordul cet. Ursu Radu Alexandru la construcția gardului pe perimetrul terenului atribuit prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/35-9 din 17.09.2012. a obliga pârâții Ursu Alexandra și Ursu Radu sa prezinte în instanța actele, prin care se confirma deținerea proprietății învecinate gardului capital, care urmează a fi edificat de către reclamantul Ursu Nicolae și a solicita prin intermediul instanței de judecata de la Oficiul Cadastral Chișinău dosarele tehnice și cadastral pe bunurile le de pe adresele: str. Cișmele 12 si *****.

În motivarea cererii a indicat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/35-9 din 17.09.2012 reclamantului Ursu Nicolae i s-a atribuit în proprietate privată lotul de teren cu suprafața de 656 m.p. pentru deservirea și exploatarea casei de locuit particulare din str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău.

Indică că în calitate de proprietar al imobilului menționat, reclamantul Ursu Nicolae s-a adresat cu o cerere la Consiliul municipal Chișinău, pentru eliberarea certificatului de urbanism privind construcția unui gard capital pentru a împrejmui proprietatea sa. Prin răspunsul perfectat de către Direcția generala arhitectura, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău reclamantului i se indica necesitatea de a prezenta acordul proprietarului de imobil vecin alăturat terenului respectiv.

Menționează că conform datelor din Registrul bunurilor imobile proprietari ai bunurilor imobile (construcțiilor) din str. Cișmele 12 sunt: ***** și Ursu Radu.

Relată că prin scrisorile depuse in adresa administrației publice locale și impedimentele create la instalarea bornelor de hotar se demonstrează cert dezacordul pârâților ***** și Ursu Radu cu construcția gardului capital.

Susține că acțiunile pârâților împiedică exercitarea în deplină măsură a prerogativelor dreptului de proprietate asupra construcțiilor și terenului deținut în proprietate de către reclamantul Ursu Nicolae.

La 10.10.2013 reprezentantul pârâtului Ursu Radu, avocat Dorin Cimil, a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată și ilegală.

În motivarea referinței a indicat că la data de 22.12.2011 Ursu Sava a încheiat cu fiul său ***** contract de înstrăinare 1/2 a imobilului cu condiția întreținerii pe viață, nr. 6709. Ca obiect al acestui contract a servit transmiterea de către Ursu Sava în proprietatea lui ***** a ½ cotă parte din casa de locuit, suprafața 80,4 m.p. nr cadastral 010021716301 și construcția accesorie - (bucătărie de vară) cu suprafața de 30,4 m.p, nr. cadastral 10021716302.

La fel a menționat că Ursu Sava nu este desemnat în calitate de pârât sau posedând altă calitate procesuală pe această cerere, dar în cerințele acțiunii se solicita de la el suplinirea acordului la construcția gardului capital pe perimetrul terenului, atribuit reclamantului prin decizia CMC din 19.09.2012.

La 07.05.2013 Ursu Nicolae a depus cerere de înlăturare a obstacolelor către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, prin care a solicitat a obliga Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău de a stabili hotarele (în natura) pentru drumul de acces către proprietatea din str. Cișmele 12/1, cu transmiterea lor în natura și a obliga Direcția generala arhitectura, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău să examineze cererea reclamantului Ursu Nicolae și să elibereze certificatul de urbanism pentru construcția gardului capital pe perimetrul terenului transmis în proprietate și a drumului de acces.

La 16.10.2013 a fost depusă o cerere de concretizare a cerințelor de către reclamanții Ursu Nicolae și Ursu Silvia către Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, Ursu Sava, ***** și Ursu Radu prin care au solicitat: a obliga pârâții: Ursu Sava, ***** si Ursu Radu sa nu creeze obstacole la folosirea de către reclamanți a drumului de acces si la construcția gardului, să participe la instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcarea hotarului, suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului și la construcția gardului proporțional dimensiunilor hotarului de demarcare, să înlăture pomii și a viței-de-vie amplasați pe drumul de acces, strămutarea băiei de vara, a veceului ș.a. obiecte ce se afla pe terenul reclamanților și în calea de acces, să nu creeze obstacole reclamanților la construcția și întreținerea gardului, a obliga Primăria mun.

Chișinău și Consiliul mun. Chișinău de a stabili hotarele (în natura) pentru drumul de acces către proprietatea din str. Cișmele 12/1, cu transmiterea lor în natura, a obliga Direcția generala arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău să elibereze certificatul de urbanism pentru construcția gardului capital pe perimetrul terenului transmis în proprietate si a drumului de acces.

Prin cererea de suplinire din 03.05.2013 s-a solicitat: a recunoaște neîntemeiate refuzurile lui ***** și Ursu Radu la construcția gardului capital pe perimetrul lotului de teren deținuta de Ursu Nicolae și a drumului de acces, a suplini acordul cet. ***** Sava la construcția gardului pe perimetrul terenului atribuit prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/35-9 din 17.09.2012, a suplini acordul cet. Ursu Radu Alexandru la construcția gardului pe perimetrul terenului atribuit prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/35-9 din 17.09.2012, a obliga pârâții ***** și Ursu Radu să prezinte în instanța actele, prin care se confirma deținerea proprietății învecinate gardului capital, care urmează a fi edificat de către reclamantul Ursu Nicolae, a solicita prin intermediul instanței de judecată de la Oficiul Cadastral Chișinău (str. Armeneasca 42 B) dosarele tehnic și cadastral pe bunurile imobile de pe adresele: str. Cișmele 12 si *****.

La 24 februarie 2014 a mai fost depusă o cerere de concretizare de către Ursu Nicolae și Ursu Silvia către Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, Ursu Sava, ***** și Ursu Radu prin care au solicitat: a obliga pârâții: Ursu Sava, ***** și Ursu Radu să nu creeze obstacole la folosirea de către reclamanți a drumului de acces și la construcția gardului, să participe la instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcarea hotarului, suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului si la construcția gardului proporțional dimensiunilor hotarului de demarcare, să înlăture pomii și a viței - de- vie amplasați pe drumul de acces, strămutarea băii de vară, ș.a. obiecte ce se afla pe terenul reclamanților și în calea de acces, să nu creeze obstacole reclamanților la construcția și întreținerea gardului, a obliga Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău de a stabili hotarele (în natură) pentru drumul de acces către proprietatea din str. Cișmele 12/1, cu transmiterea lor în natură, a recunoaște neîntemeiate refuzurile lui Ursu Sava, ***** și Ursu Radu la construcția gardului capital pe perimetrul lotului de teren deținut de Ursu Nicolae și a drumului de acces, de a fi recunoscut ilegal refuzul Direcției generale arhitectură, și urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău de a-i elibera reclamantului Ursu Nicolae certificatul de urbanism pentru construcția gardului pe perimetrul lotului de teren deținut în proprietate și a obliga Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău să elibereze certificatul de urbanism pentru construcția gardului capital pe perimetrul terenului transmis proprietate și a drumului de acces în lipsa acordului pârâților: Ursu Sava, ***** și Ursu Radu.

Prin referința depusă de reprezentantul Consiliului mun. Chișinău și Primarului General al mun. Chișinău, a solicitat respingerea cererii ca nefondată.

La 24.02.2014, pârâții Ursu Radu, Ursu Sava și ***** au depus referință prin care au solicitat respingea integrală a pretențiilor de obligare a pârâților în ne crearea obstacolelor la folosirea căilor de acces și la construcția gardului capital, suportarea cheltuielilor și înlăturarea plantațiilor și altor obiecte ce se află pe calea de acces.

Prin cererea de concretizare depusă la 12.09.2017 depusă de Ursu Nicolae și Ursu Silvia către Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, ***** și Ursu Radu,

intervenient accesoriu Ursu Larisa au solicitat: a obliga pârâții ***** și Ursu Radu să nu creeze obstacole la folosirea de către reclamanți a drumului de acces și la construcția gardului, să participe la instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcarea hotarului, suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului și la construcția gardului proporțional dimensiunilor hotarului de demarcare, să înlăture pomii și a viței - de- vie amplasați pe drumul de acces, strămutarea băii de vară, ș.a. obiecte ce se afla pe terenul reclamanților și în calea de acces, să nu creeze obstacole reclamanților la construcția și întreținerea gardului, a obliga Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău de a stabili hotarele (în natură) pentru drumul de acces către proprietatea din str. Cișmele 12/1, cu transmiterea lor în natură, participarea la trasarea drumului de acces, a recunoaște neîntemeiate refuzurile lui ***** și Ursu Radu la construcția gardului capital pe perimetrul lotului de teren deținut de Ursu Nicolae și a drumului de acces, de a fi recunoscut ilegal refuzul Direcției generale arhitectură, și urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău de a-i elibera reclamantului Ursu Nicolae certificatul de urbanism pentru construcția gardului pe perimetrul lotului de teren deținut în proprietate și a obliga Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău să elibereze certificatul de urbanism pentru construcția gardului capital pe perimetrul terenului transmis proprietate și a drumului de acces în lipsa acordului pârâților: ***** și Ursu Radu.

La 19.02.2018, reclamanții Ursu Nicolae și Ursu Silvia au depus cerere suplimentară de încasare a prejudiciului și majorare a pretențiilor către Administrația Publică Locală a mun. Chișinău, *****, Ursu Radu, intervenienți accesorii Ursu Larisa și Consiliul municipal Chișinău, prin care au solicitat încasarea din contul pârâților Ursu Radu și ***** a prejudiciului material în valoare de 1297,56 lei și încasarea în mod solidar din contul pârâților a prejudiciului moral în valoare de 40.000 lei, precum și echivalentul bănesc a tuturor cheltuielilor suportate de către reclamanții: Ursu Nicolae și Ursu Silvia, menționând la fel că în rest mențin cerințele înaintate anterior.

Reprezentantul Primarului General al mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău a depus referință asupra cererii suplimentare din 19.02.2018, prin care solicită respingerea cerințelor înaintate.

La 16.11.2018 a fost depusă o nouă cerere de concretizare de către Ursu Nicolae și Ursu Silvia, către Primarul general al mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, ***** și Ursu Radu, intervenient accesoriu Ursu Larisa, Consiliul mun. Chișinău prin care s-a solicitat: a recunoaște neîntemeiate refuzurile lui ***** și Ursu Radu transmiterea hotarelor în natură și pentru construcția gardului capital hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău deținut în proprietate de reclamanți, de a fi recunoscut ilegal refuzul Primarului General, Primăriei și a Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare din cadrul Consiliului municipal Chișinău de a-i elibera reclamantului Ursu Nicolae certificatul urbanism pentru construcția gardului capital pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău, deținut în proprietate, a obliga pârâții: ***** și Ursu Radu să nu creeze obstacole folosirea de către reclamanți a drumului de acces și la transmiterea hotar în natură, la construcția și întreținerea gardului capital, să participe instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului capital între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcarea hotarului suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru

construcția gardului și la construcția gardului capital proporție dimensiunilor hotarului de demarcare, să înlăture pomii, vița de vie și vegetație amplasați pe perimetrul hotarului dintre imobilele învecinate imobilul din str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău și din preajmă la distanța stabilită de norma civilă și la respectul dreptului de vecinătate, a obliga Primăria mun. Chișinău, Primarul General și Consiliului mun. Chișinău să elibereze certificatul de urbanism pentru construcția gardului capital pe hotarul terenului amplasat pe str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău deținut cu drept proprietate de reclamanți în lipsa acordului pârâților: ***** și Ursu Radu, și încasa din contul pârâților Ursu Radu și ***** în beneficiul Ursu Nicolae a prejudiciului material în mărime de 1297,56 lei, a încasa contul pârâților Ursu Radu și ***** în beneficiul reclamanților Ursu Nicolae și Ursu Silvia a prejudiciului moral în mărime de 40 000 lei.

Prin cererea de concretizare din 23 aprilie 2019, semnată de reclamanții Ursu Nicolae și Ursu Silvia, către Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Primarul mun. Chișinău, *****, Ursu Radu și Ursu Larisa s-a solicitat: recunoașterea netemeiniciei refuzului lui *****, Ursu Larisa, Ursu Radu la transmiterea hotarelor în natură și pentru construcția gardului capital pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău, deținut în proprietate de reclamanți; obligarea lui *****, Ursu Larisa, Ursu Radu, să nu creeze obstacole în folosirea de către reclamanți a drumului de acces și la transmiterea hotarelor în natură, la construcția și întreținerea gardului capital să participe la instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului capital între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcarea hotarului, suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului și la construcția gardului capital proporțional dimensiunilor hotarului de demarcare, să înlăture de pe hotar tablele ruginite, pomii, vița de vie și altă vegetație amplasată pe perimetru hotarului dintre imobilele învecinate cu imobilul din str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău și din preajmă la distanța stabilită de normele civile și la respectarea dreptului de vecinătate; încasarea de la *****, Ursu Larisa, Ursu Radu a prejudiciului material în sumă de 1297, 56 lei și prejudiciul moral 40 mii lei, recunoașterea ilegalității refuzului Primarului, Primăriei și Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare din cadrul Consiliului mun. Chișinău de a elibera certificat de urbanism pentru construcția gardului capital pe hotarul lotului de teren amplasata pe str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău deținut în proprietate, obligarea Primarului, Primăriei, Consiliului mun. Chișinău să elibereze certificat de urbanism pentru construcția gardului capital pe hotarul terenului amplasat pe str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău deținute cu drept de proprietate de reclamanți în lipsa acordului lui *****, Ursu Larisa, Ursu Radu.

Prin încheierea din 27 iulie 2020 a Judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Iraida Secrieru, s-a dispus: pretenția de drept civil/comun conform cererii lui Ursu Nicolae, Ursu Silvia împotriva lui *****, Ursu Radu, Ursu Larisa privind recunoașterea netemeiniciei refuzului lui *****, Ursu Larisa, Ursu Radu la transmiterea hotarelor în natură și pentru construcția gardului capital pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău, deținut în proprietate de reclamanți; obligarea lui *****, Ursu Larisa, Ursu Radu, să nu creeze obstacole în folosirea de către reclamanți a drumului de acces și la transmiterea hotarelor în natură, la construcția și întreținerea gardului capital să participe la instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului capital între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcarea hotarului, suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului și la construcția

gardului capital proporțional dimensiunilor hotarului de demarcare, să înlăture de pe hotar tablele ruginite, pomii, vița de vie și altă vegetație amplasată pe perimetru hotarului dintre imobilele învecinate cu imobilul din str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău și din preajmă la distanța stabilită de normele civile și la respectarea dreptului de vecinătate; încasarea de la *****, Ursu Larisa, Ursu Radu a prejudiciului material în sumă de 1297, 56 lei și prejudiciul moral 40 mii lei se separă de pretenția de contencios administrativ la cererea lui Ursu Nicolae, Ursu Silvia împotriva Primarului general al mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, terți *****, Ursu Radu, Ursu Larisa privind recunoașterea ilegalității refuzului Primarului, Primăriei și Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare din cadrul Consiliului mun. Chișinău de a elibera certificat de urbanism pentru construcția gardului capital pe hotarul lotului de teren amplasata pe str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău deținut în proprietate, obligarea Primarului, Primăriei, Consiliului mun. Chișinău să elibereze certificat de urbanism pentru construcția gardului capital pe hotarul terenului amplasat pe str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău deținute cu drept de proprietate de reclamanți în lipsa acordului lui *****, Ursu Larisa, Ursu Radu.

La 24 mai 2022, Ursu Nicolae și Ursu Silvia au depus cerere de concretizare a cerințelor, potrivit căreia au solicitat:

-a recunoaște neîntemeiate refuzurile pârâților *****, Ursu Larisa la transmiterea hotarelor în natură și pentru construcția gardului capital pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău deținut în proprietate de reclamanți:

-a obliga pârâții ***** și Ursu Larisa să înlăture obstacolele și să nu creeze obstacole la folosirea de către reclamanți a drumului de acces și la transmiterea hotarelor în natură;

- a obliga pârâții ***** și Ursu Larisa să înlăture obstacolele la construcția și întreținerea gardului capital, să participe la instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului capital între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcarea hotarului:

- suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului și la construcția gardului capital proporțional dimensiunilor hotarului de demarcare;

- a obliga pârâții ***** și Ursu Larisa să înlăture obstacolele și să înlăture de pe hotar deșeurile, pomii, vița -de- vie și altă vegetație amplasați pe perimetrul hotarului dintre imobilele învecinate cu imobilul din str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău și din preajmă la distanța stabilită de norma civilă și la respectul dreptului de vecinătate;

-a încasa din contul pârâților în beneficiul lui Ursu Nicolae a prejudiciului material în mărime de 1297,56 lei, a încasa din contul pârâților *****, Ursu Larisa în beneficiul reclamanților Ursu Nicolae și Ursu Silvia a prejudiciului moral în mărime de 40000 (patruzeci mii) lei.

În motivarea cererii de concretizare au indicat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.5/35 din 17.09.2012, lui Ursu Nicolae i s-a atribuit în proprietate privată un lot de pământ amplasat pe str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău pentru deservirea și exploatarea casei de locuit particulare și trasarea drumului de acces către proprietatea reclamanților - construcțiile din str. Cișmele 12/1. Prin hotărârea irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2015 decizia menționată, emisă de Consiliul municipal Chișinău, a fost menținută. Dreptul de proprietate este înregistrat în conformitate a prevederile art.320 Cod civil.

A mai indicat că în baza extrasului din Registrul bunurilor imobile, Ursu Silvia fiind proprietara a ½ cota-parte din imobilul amplasat pe str. Cișmele 12/1 din mun. Chișinău, din care considerente a fost atrasă în procesul inițiat de Ursu Nicolae în calitate de coreclamant.

De asemenea au menționat că de nenumărate ori, dea lungul anilor și până la moment, reclamanții au solicitat pârâților să înlăture obstacolele și să permită organelor competente la instalarea bornelor de hotar, transmiterea hotarelor în natură. Ori de câte ori la venirea pe teren a reprezentanților Primăriei, Cadastru, specialiștilor licențiați la instalarea bornelor de hotar pârâții intervin în mod obraznic și creează obstacole ca aceștia să-și facă obligațiile. Pârâții refuză vehement organelor competente și reclamanților atât la instalarea bornelor de hotar pe drumul de acces cât și dintre proprietățile de pe adresele str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău, str. Cișmele 12 mun. Chișinău, ***** mun. Chișinău.

Reclamanții rețin că de nenumărate ori sau adresat către pârâți cu solicitarea de a înlătura obstacolele și să permită construcția gardului dintre proprietăți însă de fiecare dată primesc nu numai răspuns negativ dar și sunt înjosiți, batjocoriți.

Relevă că urmare a acțiunilor ilegale de ocupare abuzivă a terenului public (drum de acces către proprietățile private) și impedimentele create la transpunerea coordonatelor pentru drumul de acces pe teren, pârâții au cauzat reclamanților un prejudiciu material la moment în sumă de 1297,56 lei. Până la ziua de astăzi pârâții ***** și Ursu Larisa, fără careva temei legal, abuziv, cu obrăznicie, creează intenționat impedimente și stopează soluționarea de către specialiștii din cadrul Administrației Publice Locale, care este gestionarul acestui teren, pe orice cale, cu rea-credință a amenajării terenului public. Terenul alăturat din str. Cișmele 12 este în proprietate municipală, li se creează obstacole la folosirea unicului drum de acces către str. principală Cișmele trasat și amenajat cu sursele lor financiare și cu suportul Administrației publice locale. Orice persoană care vine la ei suportă nu numai monitorizarea camerelor video, dar și sunt verbal intimidați și „atacați de pârâți”.

Totodată, cu referire la repararea prejudiciului moral, suferințele fizice și psihice le apreciază în mărime de 40 000 lei. Întru susținerea compensării mărimii prejudiciului moral, este motivat prin valorile violate: dreptul la proprietate, viața privată și de familie, durerea sufletească pentru rudele apropiate când pe ghețuș și zăpadă am fost nevoiți să se deplaseze cu ei în stare gravă până la mașina Ambulanței amplasată la ***** doar din pricina ambițiilor absurde și neîntemeiate ale pârâților-blocarea abuzivă a drumului de acces către proprietatea acestora din str. Cișmele 12/1. Cazul a avut loc la data de 29 ianuarie 2018, orele 3.00. Mai mult ca atât, că feciorul acestora, Anatolie are 2 copii mici: unul de vârsta de 4 ani și celălalt-de 8 ani, iar necesitatea deplasării pe drumul de acces, a transportului, precum și instalarea gardului capital- este certă.

Au mai subliniat că cu o deosebită obrăznicie l-i se deteriorează bunurile și suferă valorile omenești. Cu atât mai dureros este pentru reclamantul Ursu Nicolae faptul, că este impus de evenimente să explice fiicei și feciorului, care deja are familia sa, rudelor apropiate comportamentul necuviincios al fratelui său mai mare ***** și a soției sale Ursu Larisa, care îl implicau și pe feciorul lor Ursu Radu (defunct). Ca consecință, a situațiilor de stres, conflicte, reclamantul Ursu Nicolae și soția sa Ursu Silvia sunt nevoiți să suporte investigații medicale costisitoare, internare și tratament în spital. Starea de stres și nervozitate domină din cauza pârâților și acțiunilor lor până la ziua de astăzi. Deși dețin acte legale ca proprietari, reclamanții Ursu Nicolae și Ursu Silvia împreună cu membrii familiei lor au parte de suferințe fizice și morale (psihice). Acestea se manifestă prin faptul, că în locurile

publice, în prezența unor persoane străine li se discută viața privată și de familie, apelurile la poliție, cercetările la fața locului, audiența prin diferite instanțe, explicațiile la organele de drept, procesele de judecată, neîncredere în ziua de mâine, teama de acțiunile imprevizibile ale pârâților, starea de neputință în fața rudelor apropiate de ai apăra de acțiunile abuzive ale pârâților. La moment, violarea drepturilor și libertăților membrilor familiilor reclamanților, este certă și nu se cere demonstrată.

De asemenea relatează că suferă în mod direct și imaginea reclamantei Ursu Silvia în societate, care pe parcursul anilor a activat în instituție publică (a deținut funcție publică), și firesc că există un cerc larg de persoane din diferite domenii, care o cunosc.

Începând cu luna decembrie a anului 2012 reclamanții și membrii familiilor lor sunt persecutați de către pârâții ***** și Ursu Radu. Acțiunile lor abuzive (susținute si de parata Ursu Larisa) nu încetează până la moment.

Totodată, indică că inacțiunile specialiștilor și funcționarilor din cadrul APL de nivelul I și II, care nu-și îndeplinesc în volum deplin obligațiile în virtutea legii, au încurajat ocuparea abuzivă a terenului public, drum de acces către proprietăți private. Ca rezultat de către reclamantul Ursu Nicolae au fost suportate cheltuieli în mărime de 1297,56 lei. La efectuarea careva lucrări, erau nevoiți să apeleze la Poliție pentru asigurarea ordinii publice, integrității corporale.

De asemenea au menționat că din luna decembrie a anului 2012 reclamanții și membrii de familie sunt nevoiți să suporte acțiunile de agresivitate, umilire și batjocura în public din partea pârâților. Până la moment continuei acțiunile ilicite de imixtiune pe terenul deținut în proprietate de către reclamanți din str. Cișmele 12/1, stoparea intențională, cu rea-credință a activității funcționarilor publici și specialiștilor la transpunerea coordonatelor fixe pe hotarele terenului proprietate privată, fapt ce nu poate fi tolerat la infinit.

Afirmă că la data de 17 mai 2022, specialiștii Direcției Cadastru, la cererea depusă prin intermediul Agenției Servicii Publice pentru transpunerea punctelor hotarelor fixe pe teren, la momentul când s-au prezentat pentru efectuarea lucrărilor de pe terenul din str. Cișmele 12/1, proprietara Ursu Silvia a fost atacată de pârâta Ursu Larisa care se afla pe terenul din *****, fiind insultată, cu voce tare cu diverse expresii batjocoritoare. La fel, de către pârâta Ursu Larisa au fost intimidați și specialiștii, chiar pe terenul public.

Pârâții nu doresc instalarea hotarelor fixe, deoarece tăinuiesc suprafața terenului deținut de-facto în surplus pe Cișmele 12 și pe Cișmele 14 (14A). Deja, este eliberat și Certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 402 i/21din 07.10.2021 pentru eliberarea documentației de proiect pentru construirea gardului capital pe perimetrul terenului deținut în proprietate din str. Cișmele 12/1. O prima necesitate este actul de transmitere -primire menționat în Certificat, adică transpunerea pe teren a coordonatelor hotarelor fixe. Cel mai problematic este punctul de cotitură, amplasat pe fâșia de teren ocupat de pârâți. Iar din cauza pârâților Actul de transmitere-primire nu a fost perfectat în modul cuvenit nici în anul 2010 la momentul perfectării actelor de proprietate pentru terenul din *****(14A) și nici la solicitările reclamanților. Pârâții Ursu Larisa și ***** cu rea-credință continue să creeze impedimente. Cu atât mai mult, că cerințele înaintate de către reclamanți nu le afectează în careva mod proprietățile, amplasate la o distanță destul de mare de hotarele fixe și de gardul capital.

Prin încheierea din 26 august 2020 s-a stabilit termenul de examinare a cererii depuse de Ursu Nicolae și Ursu Silvia către *****, Ursu Radu și Ursu Larisa privind recunoașterea

netemeiniciei refuzului lui *****, Ursu Radu și Ursu Larisa la transmiterea, în natură a hotarelor pentru construcția capitală a gardului pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău deținut în proprietate de reclamanți, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea drumului de acces; obligarea transmiterii în natură, a hotarelor pentru construcția și întreținerea gardului dintre loturile de teren adiacente cu suportarea, în mod solidar, a cheltuielilor legate de demarcarea hotarului, perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului și construcția gardului proporțional dimensiunilor hotarului de demarcare, înlăturarea de pe hotar a obstacolelor, respectarea dreptului de vecinătate și repararea prejudiciului material și moral. (f.d.4, Vol. III).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 octombrie 2022, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Nicolae, Ursu Silvia către *****, Ursu Larisa intervenienți accesorii Primarul General al mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații funciare cu privire la anularea refuzurilor pîrîților la transmiterea hotarelor în natură și pentru construcția gardului capital, obligarea înlăturării obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate și repararea prejudiciului moral, ca întemeiată.

S-a recunoscut ca neîntemeiate refuzurile lui *****, Ursu Larisa la construcția unui gard capital pe hotarul lotului de teren amplasat pe ***** 12/1 mun. Chișinău.

În rest cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

La data de 24 octombrie 2022, **, a depus apel*** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 03 octombrie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral sau cauza să fie remisă spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

În motivarea apelului declarat a invocat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe dat fiind faptului că este ilegală și neîntemeiată.

Astfel consideră apelantul că instanța de fond neîntemeiat a admis parțial acțiunea reclamanților, dat fiind faptului că reclamanții nu au prezentat nici o probă în acest sens.

Respectiv, în cazul în care se solicită obligarea înlăturării obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate şi prejudiciul material, moral acestea trebuie probate. La caz, probele lipsesc.

Cel care formulează o pretenție trebuie să o şi dovedească, să aducă proba viciului, prejudiciului şi a legăturii cauzale dintre ele. Probațiunea constă în activitățile procesuale şi procedurale prin care părţile şi alte persoane implicate în proces stabilesc, prin mijloacele prevăzute de lege, elemente de fapt necesare pentru constatarea faptelor şi împrejurărilor ce formează obiectul probațiunii. De altfel, prin sarcina probațiunii se înțelege obligația procesuală ce revine participanților de a dovedi împrejurările care formează obiectul probațiunii.

În continuare, menționează că procedura prealabilă nu a fost respectată, aşa cum de nenumărate ori a accentuat şi Primăria mun. Chişinău.

Din conținutul cererii de chemare în judecată şi potrivit materialelor anexate la aceasta, lipsește confirmarea respectării cerințelor menționate în partea ce ţine de drumul de acces.

În asemenea circumstanțe, rezultă că de către reclamant nu a fost respectată procedura prealabilă prevăzută de lege pentru a înainta unor asemenea cerințe, ceea ce are drept consecință, scoaterea cererii de pe rol conform art.267 lit. a) Cod de procedură civilă, ce prevede că instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a

respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere.

Procedura prealabilă este prevăzută de legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcției.

Pe data de 31 octombrie 2022, Ursu Nicolae, a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 03 octombrie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii în partea respingerii pretențiilor sale, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel apelantul a invocat că instanța de fond ilegal a respins pretențiile lui Ursu Nicolae privind obligarea pârâților ***** şi Ursu Larisa să înlăture obstacolele la folosirea de către reclamanți a drumului de acces si la transmiterea hotarelor în natură, să înlăture obstacolele la construcția şi întreținerea gardului capital, să participe la instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului capital între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcarea hotarului, suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului si la construcția gardului capital proporționala dimensiunilor hotarului de demarcare, să înlăture obstacolele şi să înlăture de pe hotar tablele ruginite, pomii, viţa -de- vie şi altă vegetație amplasați pe perimetrul hotarului dintre imobilele învecinate cu imobilul din str. Cişmele 12/1 mun. Chişinău şi din preajmă la distanță stabilită de norma civilă şi la respectul dreptului de vecinătate, precum şi încasarea din contul pârâților ***** si Ursu Larisa în beneficiul lui Ursu Nicolae a prejudiciului material în mărime de 1297,56 lei, a încasa din contul pârâților *****, Ursu Larisa în beneficiul reclamanților Ursu Nicolae şi Ursu Silvia a prejudiciului moral în mărime de 40000 (patruzeci mii) lei, invocându-se că instanţa nu a reținut la materialele cauzei probe, ceea ce nu corespunde adevărului.

Relevă, că urmare a acțiunilor ilegale de ocupare abuzivă a terenului public (drum de acces către proprietățile private) şi impedimentele create la transpunerea coordonatelor pentru drumul de acces pe teren, pârâții au cauzat reclamanților un prejudiciu material la moment în sumă de 1297,56 lei (care este probat prin chitanța de plată cu nr.391F-7600 din 07.02.2018).

De timp îndelungat, începând cu data de 11 decembrie 2012 (atenționarea lui ***** de către IPs Centru) şi până la ziua de astăzi de către pârâții ***** şi Ursu Larisa, fără careva temei legal, abuziv, cu obrăznicie, creează intenționat impedimente şi stopează soluționarea de către specialiștii din cadrul Administrației Publice Locale, care este gestionarul acestui teren, pe orice cale, cu rea-credință a amenajării terenului public.

Cu referire la repararea prejudiciului moral, suferinţele fizice şi psihice le apreciază în mărime de 40 000 lei și acesta este motivat prin valorile violate dreptul la proprietate, viaţa privată şi de familie.

Privitor la pertinența acordării prejudiciului moral, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat de a fi luat în considerație atît aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice părţii vătămate, cât şi datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: - importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale şi a bunurilor (viaţa, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal şi familial, onoarea, demnitatea şi reputația profesională etc.; - nivelul/gradul (suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice şi fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate, pierderea sau limitarea

dreptului la muncă) - felul vinovăției (intenția, imprudența persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

În concluzie consideră apelantul că instanța de fond nu şi-a argumentat hotărârea privind respingerea parțială a acțiunii lui Ursu Nicolae. Aceste împrejurări au fost intenționat ignorate de instanță, fapt ce a determinat emiterea unei hotărâri fără acoperire faptică cît şi juridică, şi în consecință, în contextul argumentelor invocate constată că la judecarea acestei cauze de către instanța de fond nu a fost dată o apreciere justă a probelor şi nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinii în fond, circumstanțe care condiționează necesitatea casării parțiale a hotărârii cu admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

La data de 31 octombrie 2022, Ursu Silvia a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 03 octombrie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii în partea respingerii pretențiilor sale, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea apelului declarat a invocat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe deoarece instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa părților neprezentate la şedinţă şi a lăsat acele 2 cereri din 30.09.2022 fără examinare şi s-a retras în camera de deliberare şi a amânat pronunțarea dispozitivului hotărârii pentru data de 03.10.2022.

Astfel menționează că la judecarea acestei cauze instanța a luat în considerare doar poziția pârâtului ***** şi reprezentantului său.

Nu este de acord cu afirmația instanței precum că reclamanții nu au prezentat probele necesare pentru confirmarea pretențiilor înaintate. Toate probele au fost prezentate şi anexate la cererea de chemare în judecată. Ulterior au fost prezentate şi suplimentar probe. La fiecare pretenție au fost anexate probe care sânt la dosar.

Pur şi simplu instanța nu a examinat în şedința de judecată aceste probe nu a fost dat o apreciere justă a probelor şi nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinii în fond, temei pentru care solicită admiterea apelului cu casarea parțială în partea cerințelor respinse a reclamanților cu pronunțarea în acest sens a unii noi morăririi de admiterea integrală a acțiunii.

Apelanta Ursu Silvia și reprezentantul apelantei Guțu Valentin în ședința instanței de apel au susținut integral apelul declarat și au solicitat admiterea acestuia în sensul formulat cu respingerea apelului declarat de *****.

Reprezentantul apelantului Ursu Nicolae avocatul Mîrzencu Aurelia în ședința instanței de apel a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat cu respingerea apelului declarat de *****.

Reprezentantul apelantului *****, avocatul Rusu Sergiu, fiind citat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, în ședință nu s-a prezentat, a depus cerere de amânarea ședinței de judecată din motivul prezenței la avocat a simptomelor de Covid-19. Colegiul ținând cont de poziția părților despre posibilitatea examinării cauzei în lipsa reprezentantului apelantului ***** și de prevederile art.379 alin.(2) CPC, a dispus examinarea apelurilor în lipsa acestora.

Audiind reprezentantul părții, studiind argumentele apelurilor declarate în cumul cu materialele dosarului, Colegiul civil consideră că apelul declarat de ***** este neîntemeiat și urmează a fi respins, iar apelurile declarate de Ursu Nicolae și Ursu Sivia urmează a fi admise, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanţe, cu emiterea unei noi hotărâri.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Conform prevederilor art.9 alin.(1) CPC instanței judecătorești î-i revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sunt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, ***orice persoană interesată este în drept*** să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, ***pentru a-şi apăra drepturile încălcate*** sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit art.8 alin.(1) şi (2) Cod civil (în redacţia în vigoare la data inițierii litigiului) drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor

fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile.

Drepturile şi obligaţiile civile apar:

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligațiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi şi obligaţii;

d) în urma creării şi dobândirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării de lucrări ştiinţifice, creării de opere literare, de artă, în urma invenţiilor şi altor rezultate ale activității intelectuale;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legislaţia leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Potrivit prevederilor art.10 alin.(1) Cod civil statuează că apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Potrivit dispozițiilor art.11 ***apărarea dreptului civil se face prin***:

- recunoaşterea dreptului;
- ***restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;***
- recunoaşterea nulității actului juridic;
- declararea nulității actului emis de o autoritate publică;
- impunerea la executarea obligației în natură;
- autoapărare;
- repararea prejudiciilor;
- încasarea clauzei penale;
- repararea prejudiciului moral;
- desființarea sau modificarea raportului juridic;
- neaplicarea de către instanța de judecată a actului, ce contravine legii emis de o autoritate publica;
- alte căi prevăzute de lege.

Din materialele cauzei se constată că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/35-9 din 17 septembrie 2012, s-a atribuit în proprietate privată lui Ursu Nicolae lotul de pământ nr. 1 cu suprafața de 656 m.p. din str. Cișmele 12/1 ca urmare a vânzării-cumpărării la preț normativ, pentru deservirea și explorarea casei de locuit particulare, s-a declarat nul dreptul lui Nicolae Ursu de a folosi lotul de pământ nr. 3 cu suprafața de 100 m.p., atribuit prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 19/22-8 din 17 septembrie 2001 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate asupra lotului de pământ din str. Cișmele 10/1 lui Nicolae Ursu şi s-a permis organizarea unui drum de acces la lotul de pământ nr. 2 cu suprafața de 242 m.p. teren de uz public (f.d.7, vol. I).

Conform certificatului din Registrul bunurilor imobile din 20 noiembrie 2012, proprietari ai imobilului cu numărul cadastral 0100217.322, cu suprafața de 0,0656 ha din str. Cișmele 12/1 sunt Ursu Silvia și Ursu Nicolae. (f.d.25, Vol. I)

Prin cererea lui Ursu Nicolae din 02 ianuarie 2013, adresată viceprimarului mun. Chișinău, s-a solicitat formarea unei comisii, cu includerea reprezentantului Direcției

funciare, care va asigura executarea deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 5/35-9 din 17 septembrie 2012, îndeosebi a pct. 3, întrucât vecinii Ursu Sava și ***** îi creează impedimente (f.d.34, vol. I).

La 05 martie 2013, Ursu Nicolae a depus către Consiliul mun. Chișinău și Primarul general al mun. Chișinău o cerere prealabilă, prin care a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru construcția unui gard capital pe hotarele terenului din str. Cișmele 12, ce i s-a atribuit prin decizia Consiliului municipal Chişinău nr. 5/35-9 din 17 septembrie 2012. (f.d. 38, vol. I), la care arhitectul-șef interimar al mun. Chișinău a reținut că chestiunea respectivă va fi reexaminată după prezentarea acordului proprietarului de imobil vecin alăturat terenului respectiv (f.d.39, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău din 27 decembrie 2019 s-a recunoscut neîntemeiat refuzul lui Ursu Sava la recepția construcțiilor din str. Cișmele 12, mun. Chișinău şi s-a suplinit acordul lui Sava Ursu la recepția finală a construcțiilor din str. Cișmele 12, mun. Chișinău (f.d.98, vol. I).

Conform contractului de înstrăinare a imobilului cu condiția întreținerii pe viață din 22 decembrie 2011, Ursu Sava a transmis în proprietatea fiului ***** 1/2 cotă-parte din casa de locuit cu suprafața de 80,4 m.p. cu numărul cadastral 010021716301, construcția accesorie - bucătărie de vară cu suprafața de 30,4 m.p. cu numărul cadastral 010021716302 și construcția accesorie - garaj cu suprafața de 25,4 m.p. cu numărul cadastral 010021716306, ce sunt amplasate pe lotul de pământ cu suprafața de 0,0673 ha, cu numărul cadastral 0100217163, aflat în folosință, situate în mun. Chișinău, str. Cișmele 12 (f.d.99-100, vol. I) .

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 iulie 2014 s-a respins acțiunea lui Ursu Sava, ***** și Ursu Radu către Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii Ursu Nicolae și Ursu Silvia, privind contestarea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 5/35-9 din 17 septembrie 2012 cu privire la atribuirea în proprietate privată a unui lot de pământ din str. Cișmele 12/1 lui Ursu Nicolae și permiterea organizării unui drum de acces, ca fiind tardivă (f.d.101, vol. I).

În baza contractului de donație a cotei-părți din imobil din 28 decembrie 2012, Ursu Sava a donat nepotului Ursu Radu ½ cotă-parte din casa de locuit cu suprafața de 80,4 m.p. cu numărul cadastral 010021716301, construcția accesorie - bucătărie de vară cu suprafața de 30,4 m.p. cu numărul cadastral 010021716302 și construcția accesorie – garaj cu suprafața de 25,4 m.p. cu numărul cadastral 010021716306, amplasate pe lotul de pământ cu suprafața de 0,0673 ha, cu numărul cadastral 0100217163, aflat în folosință, situate în mun. Chișinău, str. Cișmele 12 (f.d.103-104, vol. I).

Potrivit certificatului de deces anexat la dosar la 23 mai 2016 a decedat Ursu Sava (f.d.221, vol. I), iar conform testamentului acestuia, toată averea sa a fost testată în cote egale lui ***** și Ursu Radu (f.d.223-224, vol. I).

Conform certificatului din Registrul bunurilor imobile din 05 iunie 2017, proprietar al terenului cu numărul cadastral 0100217.069, cu suprafața de 0.0242 ha, situat în mun. Chișinău, sect. Centru este specificat mun. Chișinău (f.d.39, vol. II), fiind anexat și planul geometric și planul loturilor (f.d.40-41, vol. II).

Prin prescripția nr. 147/03-28 din 16 noiembrie 2017, în privința Silviei Ursu și a lui Nicolae Ursu, urmare a executării controlului în teren de către Serviciul Arhitectură și Construcții privind verificarea legalității construcțiilor amplasate pe str. Cișmele 10/1-12, s-a depistat: gard din cherestea și poartă metalică, instalate neautorizat pe teren proprietate

publică municipală cu numărul cadastral 0100217.069, ce blochează accesul spre proprietățile private şi s-au obligat Silvia Ursu și Nicolae Ursu să suspende necondiționat lucrările neautorizate la obiectivul menționat, să demoleze pe cont propriu gardul din cherestea și poarta metalică până la 20 noiembrie 2017 (f.d.113, vol. II).

Potrivit certificatului de urbanism nr.117i/18 din 28 martie 2018, eliberat în baza cererii depuse de către Ursu Silvia și Ursu Nicolae, se certifică elaborarea documentației de proiect pentru amenajarea terenului de uz public, pentru organizarea drumului de acces către imobilele din str. Cișmele 10/1 și Cișmele 12/1 (f.d.63, vol. II).

Prin scrisoarea vice pretorului din 26 noiembrie 2018, adresată Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare se constată că au fost perfectate două dispoziții cu privire la demontarea forțată a gardului din str. Cișmele 12, care deja au fost executate de către Întreprinderea Municipală Servicii Locative Centru, iar Pretura sect. Centru nu a emis acte permisive cu privire la instalarea gardului invocat de petiționari (f.d. 114, vol. II), informația respectivă fiind remisă și în adresa Silviei Ursu și Nicolae Ursu Nicolae (f.d.115, vol. II).

Potrivit certificatului de deces anexat la dosar, la 01 februarie 2021 a decedat Ursu Radu (f.d.45, vol. III), iar conform certificatul de moștenitor nr. 1-520 din 10 august 2021, moștenitori ai întregului patrimoniu succesoral rămas după decesul lui Ursu Radu sunt tatăl - ***** și mama - Ursu Larisa, astfel încât către moștenitori au trecut toate drepturile patrimoniale și obligațiile defunctului, cu excepția celor care prin natura lor, sunt legate în mod ireparabil de persoana defunctului sau care potrivit legii, nu se pot transmite de la o persoană la alta (f.d.78-79, col. III).

Prin acțiunea înaintată reclamanții Ursu Nicolae și Ursu Silvia au solicitat:

- a recunoaște neîntemeiate refuzurile pârâților *****, Ursu Larisa la transmiterea hotarelor în natură și pentru construcția gardului capital pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău deținut în proprietate de reclamanți:

- a obliga pârâții ***** și Ursu Larisa să înlăture obstacolele și să nu creeze obstacole la folosirea de către reclamanți a drumului de acces și la transmiterea hotarelor în natură;

- a obliga pârâții ***** și Ursu Larisa să înlăture obstacolele la construcția și întreținerea gardului capital, să participe la instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului capital între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcarea hotarului, suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului și la construcția gardului capital proporțional dimensiunilor hotarului de demarcare;

- a obliga pârâții ***** și Ursu Larisa să înlăture obstacolele și să înlăture de pe hotar deșeurile, pomii, vița -de- vie și altă vegetație amplasată pe perimetrul hotarului dintre imobilele învecinate cu imobilul din str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău și din preajmă la distanța stabilită de norma civilă și la respectul dreptului de vecinătate;

- a încasa din contul pârâților în beneficiul lui Ursu Nicolae a prejudiciului material în mărime de 1297,56 lei;

- a încasa din contul pârâților *****, Ursu Larisa în beneficiul reclamanților Ursu Nicolae și Ursu Silvia a prejudiciului moral în mărime de 40 000 (patruzeci mii) lei.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze civile prima instanță a conchis a admite parțial acțiunea înaintată şi a recunoaște ca neîntemeiate refuzurile lui *****, Ursu Larisa la

construcția unui gard capital pe hotarul lotului de teren amplasat pe ***** 12/1 mun. Chișinău, în rest pretențiile fiind respinse ca neîntemeiate.

Pentru a decide astfel instanța de judecată a reținut că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/35-9 din 17 septembrie 2012 s-a atribuit în proprietate privată lui Ursu Nicolae lotul de pământ nr. 1 cu suprafața de 656 m.p. din str. Cișmele 12/1 ca urmare a vânzării-cumpărării la preț normativ pentru deservirea și explorarea casei de locuit particulare și s-a permis organizarea unui drum de acces la lotul de pământ nr. 2 cu suprafața de 242 m.p., teren de uz public.

Raportând dispozițiile cadrului legal pertinent la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este parțial incorectă.

În contextul pretențiilor deduse judecății și ținând cont de prevederile art. 373 CPC Colegiul reține că în temeiul art. 46 alin. (1) şi (5) Cod civil, dreptul la proprietate privată, precum şi creanțele asupra statului sunt garantate.

Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător şi asigurarea bunei vecinătăți, precum şi la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

Potrivit dispozițiilor art. 315 alin. (1) şi (2) Cod civil (aici şi în continuare în redacția în vigoare la data realizării raportului juridic litigios), proprietarul are drept de posesiune, de folosință şi de dispoziție asupra bunului.

Dreptul de proprietate este perpetuu.

În corespundere cu art. 316 alin. (1) şi (2) Cod civil, proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă.

Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă şi prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Conform prevederilor art. 376 Cod civil, dacă dreptul proprietarului este încălcat în alt mod decât prin uzurpare sau privare ilicită de posesiune, proprietarul poate cere autorului încetarea încălcării. El poate cere, de asemenea, despăgubiri pentru prejudiciul cauzat. Pot fi solicitate despăgubiri şi în cazul în care nu se cere încetarea încălcării sau executarea acestei cerințe este imposibilă.

În acord cu art.377 Cod civil, proprietarii terenurilor vecine sau ai altor bunuri imobile învecinate, pe lângă respectarea drepturilor şi obligațiilor prevăzute de lege, trebuie să se respecte reciproc. Se consideră vecin orice teren sau alt bun imobil de unde se pot produce influențe reciproce.

Articolul art.379 alin. (1) şi (2) Cod civil statuează că proprietarul poate cere interzicerea ridicării sau exploatării unor construcții sau instalații despre care se poate afirma cu certitudine că prezența şi utilizarea lor atentează în mod inadmisibil asupra terenului său.

Dacă construcția sau instalația a fost ridicată respectându-se distanța de la hotar stabilită de lege, demolarea sau interzicerea exploatării acestora poate fi cerută doar în cazul în care afectarea inadmisibilă s-a produs în mod evident.

În accepțiunea art.393 alin. (1) şi (2) Cod civil, proprietarul de teren poate cere proprietarului de teren vecin să ia parte la instalarea unui hotar stabil de demarcare sau la restabilirea unui hotar deteriorat.

<u>Cheltuielile pentru demarcare se împart între vecini în mod egal dacă din raporturile existente între ei nu reiese altfel.</u>

Potrivit art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Dispozițiile art.1416 alin. (1)-(4) Cod civil prevăd că instanța de judecată stabilește felul despăgubirii în funcție de circumstanțe. Ea va lua hotărâre diferită de cererea păgubitului numai din motive întemeiate.

Instanța de judecată, adoptând hotărâre cu privire la reparația prejudiciului, obligă autorul prejudiciului să pună la dispoziție un bun de același gen şi de aceeași calitate, să repare bunul pe care l-a deteriorat ori să compenseze integral prin echivalent bănesc prejudiciul cauzat.

Instanța de judecată stabilește cuantumul reparației prin echivalent bănesc în funcție de întinderea prejudiciului de la data pronunțării hotărârii. Persoana vătămată poate cere despăgubiri suplimentare pentru prejudiciul care a apărut după pronunțarea acestei hotărâri.

Repararea prejudiciului prin echivalent bănesc se face prin încasarea unei sume globale în folosul persoanei vătămate sau prin stabilirea unei redevențe. În cazul în care se stabilește o redevență, debitorul poate fi obligat la depunerea unei garanții.

În sensul art. 1422 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Din dispozițiile legale citate supra, raportate la prevederile art. 1 al Primului Protocol la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, Colegiul deduce că statul are sarcina pozitivă de a garanta dreptul de proprietate al persoanei, inclusiv prin încetarea oricăror abuzuri sau atentate ilicite la acesta prin prisma cerinței de integritate a proprietății, sarcină impusă instanței de judecată în eventualitatea stabilirii unor încălcări ce afectează negativ şi contrar exigențelor legale dreptul de proprietate al persoanei.

Astfel, Colegiul conchide că dreptul proprietarului de demarcare prin instalarea unui hotar stabil pe linia de hotar a proprietății sale reprezintă o componentă indispensabilă a dreptului de proprietate şi, astfel, opunerea de către pârâți realizării acestui drept este contrară exigențelor legale şi garanțiilor oferite de legislația națională şi internațională dreptului de proprietate al reclamanților, motive pentru care Colegiul constată că instanța de fond just a concluzionat asupra temeiniciei pretențiilor reclamanților privind recunoașterea netemeiniciei refuzurilor lui *****, Ursu Larisa la construcția unui gard capital pe hotarul lotului de teren amplasat pe ***** 12/1 mun. Chișinău.

Or, Colegiul atestă că apelantul ***** nu a invocat nici în prima instanță, nici în instanța de apel vreun temei legal ce ar justifica dreptul său de a se opune realizării drepturilor specificate ale reclamanților, fapt ce determină netemeinicia apelului acestuia.

Din aceleași considerente Colegiul atestă ca fiind fondate şi pretențiile reclamanților/apelanților privind obligarea pârâților *****, Ursu Larisa să transmită hotarele în natură pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău, ce aparține cu drept de proprietate reclamanților Ursu Nicolae şi Ursu Silvia și să nu creeze obstacole la folosirea dreptului de proprietate al reclamanților.

Or, este evident că stabilirea în natură a hotarelor terenului aflat în proprietatea reclamanților şi transmiterea acestor hotare, la fel, constituie o parte componentă a dreptului de proprietate al acestora, încălcarea hotarelor sau imposibilitatea delimitării acestora constituind o încălcare a acestui drept, dar şi a normelor ce reglementează dreptul de vecinătate.

La fel, Colegiul atestă că instanța de judecată este obligată să intervină întru protejarea dreptului de proprietate al justițiabilului şi la preîntâmpinarea obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate, realizat inclusiv prin obstrucționarea accesului la proprietatea reclamanților, obligație impusă de art. 376 Cod civil, condițiile căreia se întrunesc în speță în conjunctura prezentului litigiu.

Din aceste motive Colegiul atestă ca fiind nefondate considerentele primei instanțe referitoare la caracterul neprobat al pretențiilor nominalizate în condițiile în care este cert că constatările expuse supra atribuie acțiunile pârâților la categoria obstacolelor în folosirea dreptului de proprietate al reclamanților şi, astfel, impune soluția de contracarare a acestora, inclusiv a celor viitoare.

Subsecvent, Colegiul ajunge la concluzia de a admite pretențiile reclamanților privind obligarea pârâților *****, Ursu Larisa să transmită hotarele în natură pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cişmele 12/1 mun. Chişinău, ce aparține cu drept de proprietate reclamanților Ursu Nicolae şi Ursu Silvia și să nu creeze obstacole la folosirea dreptului de proprietate al reclamanților Ursu Nicolae şi Ursu Silvia, constatare ce determină casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acestora.

Totodată, Colegiul apreciază ca fiind justificată şi legală hotărârea primei instanțe în partea respingerii celorlalte pretenții ale reclamanților.

Colegiul reține că în conformitate cu prevederile art. 26, art.27 CPC, procesele civile se desfășoară pe principii de contradictorialitate și egalitatea părților în drepturi procedurale, fiecare parte fiind îndreptățită de a dispune liber de drepturile subiective materiale și procedurale, precum și interesul legitim supus judecății. Instanței de judecată revenindu-i un rol diriguitor în sensul art.9 CPC.

În acest sens, potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, motiv din care Colegiul în lipsa combaterii argumentelor apelantei-reclamante, în modul admis de probațiune, reține fapte invocate ca fiind stabilite în sensul art. 123 alin. (6) CPC.

În acest context instanța reține că pretențiile reclamanților privind obligarea pârâților să participe la instalarea hotarului de demarcare a construcției gardului capital între loturile de teren adiacente cu suportarea cheltuielilor legate de demarcare a hotarului şi la suportarea în mod solidar a cheltuielilor pentru perfectarea actelor necesare pentru construcția gardului și la construcția gardului capital proporțional dimensiunilor hotarului de demarcare sunt la etapa actuală nejustificate şi pripite în contextul în care demarcarea şi delimitarea hotarului prin edificarea unui gard implică soluții distincte ce excedă obiectul prezentului litigiu în contextul în care soluționarea acestor chestiuni incumbă determinarea de către vecini a chestiunilor aferente caracteristicilor împrejmuirii ce urmează a fi realizat, inclusiv a datelor referitoare la înălțimea acesteia, a materialelor necesar de a fi utilizate, etc., situație ce determină soluții distincte şi referitoare la valoarea lucrărilor efectuate.

Or, în prezenta cauză instanței de judecată nu i-a fost dedusă spre soluționarea elementele unui astfel de litigiu referitoare la caracteristicile împrejmuirii în vederea determinării temeiniciei refuzului sau omisiunii de a pune în executare prevederile art. 393 Cod civil (602 Cod civil în redacția actuală), astfel încât instanța nu poate dispune admiterea pretențiilor generice invocate de reclamanți, deoarece o astfel de soluția ar atenta inadmisibil asupra obligațiunilor pârâților în conjunctura în care hotarul stabil de demarcare poate fi realizat în mod distinct pentru atingerea aceluiași scop, dar cu suportarea cheltuielilor diferite.

Cu referire la pretențiile reclamanților privind încasarea din contul pârâților a prejudiciului material în mărime de 1297,56 lei şi repararea prejudiciului moral în mărime de 40000 lei, Colegiul atestă că pentru dispunerea reparării prejudiciului material reclamanții au, potrivit art. art. 117, 118, 121 şi 122 CPC, sarcina pozitivă de a proba întrunirea cumulativă în acțiunile/inacțiunile pârâților a tuturor elementelor constitutive ale răspunderii delictual civile, şi anume: fapta ilicită, vinovăția (dacă contrariul nu este expres prevăzut de Lege), consecințele prejudiciabile şi legătura cauzală între acestea, iar lipsa cel puțin a unuia din elementele date exclude survenirea răspunderii delictual civile.

Totodată, cu referire la repararea prejudiciului moral, Colegiul reține că CtEDO a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce privește proba prejudiciului moral, constatând în repetate rânduri că proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul şi raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, 9 aprilie 2009).

În cauzele Danev împotriva Bulgariei și Iovtchev împotriva Bulgariei, CtEDO a reținut în esență încălcarea Convenţiei, după ce a considerat că abordarea formalistă a instanțelor naționale, care atribuiseră reclamantului obligația de a dovedi existența unui prejudiciu moral cauzat de fapta ilegală, prin dovezi susceptibile să confirme manifestări externe ale suferințelor lui fizice sau psihologice, avuseseră ca rezultat privarea reclamantului de despăgubirea pe care ar fi trebuit să o obțină.

Totodată, în cauza Amihalachioaie contra Moldovei (cerere nr. 60115/00, hotărârea din 20 aprilie 2004) CtEDO a considerat că constatarea unei violări constituie în sine o satisfacție echitabilă suficientă pentru orice prejudiciu moral eventual suferit de reclamant, iar în redacția art. 2036 alin. (4) Cod civil în redacția actuală dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

Astfel, cu referire la pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului material, Colegiul atestă lipsa în speţă a unei legături cauzale între suma achitată de Ursu Nicolae în mărime de 1297,56 lei şi faptele ilicite stabilite de instanța de judecată ale pârâților, ce ar fi fost realizată cu vinovăție, situație ce denotă netemeinicia pretenției date.

Cu referire la repararea prejudiciului moral, Colegiul atestă că într-adevăr reclamanții nu au probat comiterea de către pârâți a faptelor ilicite, manifestate, potrivit argumentelor reclamanților, prin vizualizarea, monitorizarea din partea pârâților a ogrăzii reclamanților,

intervenția în viața privată şi de familie a acestora, intimidarea şi ponegrirea lor în faţa rudelor, prietenilor, vecinilor, precum şi figurarea, urmare a multiplelor adresări la Inspectoratul de Politie şi alte organe statale, în calitate de familie de scandalagii, etc. motive pentru care instanța nu poate atribui circumstanțele date la categoria faptelor ilicite ale pârâților pentru dispunerea reparării prejudiciului moral.

De asemenea, Colegiul atestă că adresările pârâților în justiție, alte organe de drept, acțiunile realizate de aceștia în procesele în care sunt parte, la fel, nu se atribuie la categoria faptelor ilicite în contextul în care realizarea drepturilor procedurale, indiferent de aprecierea temeiniciei oferite de instanțele de judecată sau alte autorități, nu pot fi catalogate ca fiind ilicite decât în cazurile expres prevăzute de Lege, neprobate în cazul dat.

Totodată, Colegiul conchide că refuzurile pârâților la construcția unui gard capital pe hotarul lotului de teren amplasat pe ***** 12/1 mun. Chișinău, opoziția la transmiterea în natură a hotarului lotului de teren şi crearea obstacolelor în folosirea dreptului de proprietate al reclamanților, deşi constituie fapte ilicite civile în contextul prezentului proces, acestea nu pot fi apreciate, în conjunctura constatărilor făcute de instanțele de judecată şi înlăturării prin hotărârile adoptate a efectelor acestora, ca fiind de o intensitate ce necesită compensarea pecuniară a suferințelor cauzate prin aceste fapte ilicite civile, constatarea de către instanța de judecată acoperind efectele negative ale acestora.

Subsecvent, Colegiul atestă că prima instanță just a respins pretențiile respective şi, din aceste considerente, casarea hotărârii contestate în partea respectivă nu se impune, argumentele contrare ale apelanților/reclamanților fiind combătute prin constatările expuse supra.

Instanța de apel reține că potrivit jurisprudenței CtEDO, un recurs efectiv în sensul articolul 13 al Convenției, trebuie să ofere un remediu „eficient”, atât în practică, cât și în drept (Mitropolia Basarabiei şi alții c. Moldovei hot. CtEDO din 13.12.2001), susceptibil de a remedia situația reclamantului în sensul restabilirii dreptul încălcat, fără a depăşi aceste limite şi scop.

Or, conform Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigentă există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceştia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Colegiul reține că în circumstanțele speței, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

Or, imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăși, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea

unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Reieșind din cele expuse mai sus, dat fiind că instanța de apel a constatat temeinicia pretențiilor nominalizate ale reclamanților şi, corespunzător, netemeinicia hotărârii contestate în această parte, în rest hotărârea primei instanțe fiind legală, argumentele contrare ale apelanților fiind nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de ***** și a admite apelul declarat de Ursu Nicolae și Ursu Silvia, cu casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2022, în partea respingerii cerințelor reclamanților Ursu Nicolae, Ursu Silvia către *****, Ursu Larisa, intervenienți accesorii Primarul General al mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații funciare cu privire la transmiterea hotarelor în natură și obligarea înlăturării obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate și în această parte se pronunță o nouă hotărâre, prin care a obliga pârâții *****, Ursu Larisa să transmită hotarele în natură pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău, ce aparține cu drept de proprietate reclamanților Ursu Nicolae şi Ursu Silvia și să nu creeze obstacole la folosirea dreptului de proprietate al reclamanților Ursu Nicolae şi Ursu Silvia, şi menținerea în rest a hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), art.390 CPC, Colegiul civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de *****.

Se admite apelul declarat de către *****

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2022, în partea respingerii cerințelor reclamanților Ursu Nicolae, Ursu Silvia către *****, Ursu Larisa, intervenienți accesorii Primarul General al mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații funciare cu privire la transmiterea hotarelor în natură și obligarea înlăturării obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate și în această parte se pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se obligă pârâții *****, Ursu Larisa să transmită hotarele în natură pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău, ce aparţine cu drept de proprietate reclamanților Ursu Nicolae şi Ursu Silvia și să nu creeze obstacole la folosirea dreptului de proprietate al reclamanților *****

În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 octombrie 2022 se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței Ion Secrieru

Judecătorul

Judecătorii Vitalie Cotorobai

Marina Anton

Dosarul:nr.2a-18/23 Judecător: Livia Mitrofan
2-13120319-02-2a-04012023

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

09 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Ion Secrieru

Judecătorii Vitalie Cotorobai și Marina Anton

Grefier Ecaterina Mihailov

examinând în ședință publică apelul declarat de *****în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de depusă de către Ursu Nicolae, Ursu Silvia către *****, Ursu Larisa, intervenienți accesorii Primarul General al mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații funciare cu privire la anularea refuzurilor pîrîților la transmiterea hotarelor în natură și pentru construcția gardului capital, obligarea înlăturării obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate și repararea prejudiciului moral, împotriva hotărârii

Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 octombrie 2022, acțiunea a fost admisă parțial.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), art.390 CPC, Colegiul civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de *****.

Se admite apelul declarat de către *****

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 octombrie 2022, în partea respingerii cerințelor reclamanților Ursu Nicolae, Ursu Silvia către *****, Ursu Larisa, intervenienți accesorii Primarul General al mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații funciare cu privire la transmiterea hotarelor în natură și obligarea înlăturării obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate și în această parte se pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se obligă pârâții *****, Ursu Larisa să transmită hotarele în natură pe hotarul lotului de teren amplasat pe str. Cișmele 12/1 mun. Chișinău, ce aparține cu drept de proprietate reclamanților Ursu Nicolae și Ursu Silvia și să nu creeze obstacole la folosirea dreptului de proprietate al reclamanților *****

În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 octombrie 2022 se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței Ion Secrieru

Judecătorul

Judecătorii Vitalie Cotorobai

Marina Anton